

De liefde van God, onder twee gedaanten

Inleiding

God heeft ons lief: dat is, zo wij hopen, geen nieuws. God als Vader, dat beeld kent u vast ook. Maar kent u ook de moederliefde Gods? En hoeveel heeft u eigenlijk met God als Vader? In deze bijbelstudie doen twee uwer een boekje open over hun hartsgesteldheid deesaangaande: JW over God als Vader, Laurens over God als Moeder.

Waarom?

Waarom we hiermee begonnen zijn? Well, we zijn beiden beschadigd: bij ons allebei is er in de opvoeding wat mis gegaan waardoor we hebben moeten leren hoe liefdevol God is en op wat voor manieren Hij dat is. God wil onze Vader zijn, Hij wil ook onze Moeder zijn, Hij wil ons LIEFDE geven. Dat hebben we geleerd en dat wat we geleerd hebben, willen we weer doorgeven. We zijn niet uitgeleerd: dit proces is, zeker bij Laurens, nog in volle gang. Toch willen we dit met jullie delen: ten eerste omdat jullie ons dan beter leren kennen, ten tweede omdat er misschien meer rondlopen zoals wij... Misschien, als dit jou aangaat, kan dit een aanzet zijn tot hulp vragen, of als je al verder bent, herkenning en weten dat God goed is en herstelt wat gebroken is.

Praktisch

Deze inleiding zit, als het goed is en van de redactie mag, voorin in de next: de beide studies zul je verderop in dit periodiek vinden: eerst die van Laurens, erna die van JW. De bijbelteksten in de stukken zijn, voor zover niet anders vermeld, genomen uit de Nieuwe Bijbelvertaling.

Gods moederlijke liefde

Op het moment dat Jan-Willem mij vroeg om samen een bijbelstudie voor te bereiden over de liefde van God, ik over de moederlijke kant daarvan en Jan-Willem over de vaderlijke kant, twijfelde ik geen moment. Dit onderwerp, zo voelde onze JW al aan, raakt bij mij een gevoelige snaar...

Bij Gods moederlijke liefde herinner ik mij in eerste instantie dat ik een paar jaar geleden bij familie in Dordrecht in de NGK zat. Bij het gezin kwam ik vaker een aantal dagen logeren in de vakantie en met hen ging ik dan ook naar die kerk. Dit keer kwam ik tussendoor in een (lang) weekend langs, niet zoals gewoonlijk in een schoolvakantie dus. Het was alsof God mij heel dicht wilde naderen door het thema dat de dominee (Wim van der Veer) behandelde: God wil zowel je Vader... als je Moeder voor jou zijn. De preek ging dwars door mijn ziel en raakte mij diep in het hart. Mijn moeder miste ik namelijk al vier jaren toen: ze is overleden aan het begin van 2004.

Na de dienst barstte ik in tranen uit en ging mijn tante samen met twee andere gemeenteleden met mij en voor mij bidden. Nog nooit had God zo direct tot mij gesproken naar mijn idee en was God zo dicht bij voor mijn gevoel als Trooster.

Als het laatste heb ik God als eerste leren kennen, als Trooster. Als ik verdriet had om mijn moeder, dan voelde ik op een of andere manier een troostende nabijheid, nog voordat ik God (officieel) had aangenomen als mijn Verlosser. Ik geloofde wel dat er een God moest zijn die persoonlijk bij ieder betrokken is en dat werd tijdens die preek voor mij wel heel concreet. Dat had ik nooit durven hopen...

Die ervaring laat al een stuk van Gods moederlijke kant zien vanuit ons perspectief. Dat is de troostende, zorgzame, koesterende en veilige nabijheid van God; als een moeder met haar kind op haar arm.

Psalm 131:2: "Nee, ik ben stil geworden, ik heb mijn ziel tot rust gebracht. Als een kind op de arm van zijn moeder, als een kind is mijn ziel in mij."

Een moeder, zo las ik ook in een preek van Maaïke van der Molen[1], luistert geduldig naar je en geeft ruimte voor wie je bent. Zij bevestigt je en bemoedigt je in wat je kan zodat jij niet hoeft te twifelen of je wel 'goed genoeg' bent. Met dat laatste had en heb ik het erg moeilijk. Mijn moeder was er niet meer toen ik naar de middelbare school ging. Haar bevestiging, bemoediging en zorg ontbrak in mijn leven en ik zocht bevestiging en zekerheid in schoolresultaten. Mijn pa waardeerde mij ook wel om wie ik was, maar legde in zijn bevestiging ook veel nadruk op mijn resultaten die ik haalde. Mijn moeder had ik in haar onzekerheid en depressie stuk zien gaan. Maaïke zei daarover: "Wij zijn beschadigd in ons moederbeeld door onze ervaringen... We kijken naar God vanuit onze eigen ervaringen in de natuurlijke wereld. Het is alsof we gebarsten contactlenzen hebben en een vertroebeld beeld van God zien." Zo is mijn beeld ook beschadigd geworden en met de preek van die dominee in Dordrecht wilde God een groot begin maken dat beeld te herstellen. Dat beeld is belangrijk. "Je mag naar God kijken vanuit de nieuwe schepping en van hieruit verlang je naar God, wil je Hem volgen en alles van Hem ontvangen", zoals Maaïke ook zei. Nu ik God ook in Zijn volmaakte moederschap kan zien, kan God intiemer met mij zijn, dichterbij komen. "Als een gezoogd kind bij de moeder, zo mag je zijn bij God. Als een zuigeling, heerlijk loom en verzadigd tegen de moederborst." Zo intiem dus.

Overigens zie je daar weer een vrouwelijke kant van God: relatiegerichtheid; van hart tot hart spreken.

Nu moet ik nog wel even constateren dat ik het ermee eens ben dat God noch mannelijk noch vrouwelijk is. God is immers niet gelijk aan een mens hoewel Hij zowel mannelijke als vrouwelijke eigenschappen heeft. "Naar mijn mening zijn mannelijkheid en vrouwelijkheid geen eigenschappen van God zelf, maar afbeeldingen van goddelijke eigenschappen in de mens. God heeft de mensen geschapen als mannen en vrouwen, die samen een harmonieuze eenheid vormen.", aldus Maarten te Hennepe.[2]

Verder wil ik het hebben over hoe God op een vrouwelijke manier naar ons kijkt als Zijn kinderen. Hij heeft ons gemaakt, sterker nog, gebaard. Zo lezen we in *Genesis 17:1-2*: “*Toen Abram negenennegentig jaar was, verscheen de HEER aan hem en zei: ‘Ik ben God, de Ontzagwekkende. Leef in verbondenheid met mij, leid een onberispelijk leven. Ik wil met jou een verbond aangaan en ik zal je veel, heel veel nakomelingen geven.’*” In het Hebreeuws noemt God Zich El Shaddai dat is vertaald als ‘de Ontzagwekkende’, maar letterlijk vertaald ‘de God met de vele moederborsten’ is. Hier zien we God als geveer, die in onze behoeften voorziet en die ons voedt, koestert en voor ons zorgt.[3]

Gods baarmoederlijke liefde zie ik ook terug in *Psalms 139: 13*: “*U was het die mijn nieren vormde, die mij weefde in de buik van mijn moeder. Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan, wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt. Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.*”

Uit een vrouw wordt nieuw leven geboren. Het geven van leven verwijst naar God in vrouwelijke zin dat vanuit het mannelijke dan weer verwekt wordt.

En zie ook eens *Jesaja 44:2* waarin God zich als “Formeerder van de moederschoot af” stelt. (HSV) *Psalms 23:4-5*: “*Zelfs al ga ik door een dal van diepe duisternis, ik vrees geen kwaad, want Gij zijt bij mij; uw stok en uw staf, die vertroosten mij. Gij richt voor mij een dis aan voor de ogen van wie mij benauwen; Gij zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over.*”

In deze tekst zie ik weer Gods zorgende, troostende en veilige liefde. Zelf heb ik deze tekst aan den lijve ondervonden. Mijn eigen vader werd vernederd door een deel van moeders familie, mijn moeder was er niet meer, de voogdij van mijn pa over mij werd (zogenaamd) bedreigd... En toch was God daar. God gaf mij troost en liefde door familie en andere naaste mensen om mij heen en al snel kwamen ook moederlijke figuren in beeld om mij op te vangen. Verschillende tantes van mij hebben veel belangstelling gehad en zorg voor mij gedragen. Zij hebben mij getroost en bevestigd en opgebouwd in mijn geloof.

“Want God is te vinden in wie naast je zit, achter je, voor je in menselijke gestalte. God is te vinden in wie je lief hebt, die voor je zorgt, in een moederlijke gestalte. ... God vinden in de vrouwelijke aspecten van ons mens-zijn, in zorgzaamheid en geborgenheid...”, zo preekte iemand uit de PKN[4], die overigens in deze context niet alleen vrouwelijke kanten aanhaalde waarin God te vinden is.

Hier sluit de volgende tekst goed op aan:

Jesaja 66:10-13: “*Laat allen die Jeruzalem liefhebben zich met haar verheugen en juichen om haar; laat allen die om haar treuren nu samen met haar jubelen. Aan haar vertroostende moederborst zullen jullie drinken en verzadigd worden, haar rijke, volle borsten zullen je zogen en verkwikken. Want dit zegt de HEER: Ik laat de vrede als een rivier naar haar toe stromen, de rijkdom van alle volken als een overlopende beek, en jullie zullen ervan drinken. Je zult op de heup gedragen worden en worden gewiegd op haar schoot. Zoals een moeder haar zoon troost, zo zal ik jullie troosten; in Jeruzalem zul je troost vinden.*”

In vers 13a staat overigens volgens Ds. L. W. Smelt[5] letterlijk: “zoals de moeder een man troost”. Voor mannen dus geen excuus om pijn stevig op te kroppen, maar te uiten, zodat je genezen kan. Zo deed en doet God dat ook bij mij: genezen door troosten.

Wat ook opvalt in *Jesaja 66* is dat God zich in deze woorden verbindt aan de stad Jeruzalem en haar volk. Wij als heidenen zijn dus hierin ook verbonden met Gods volk en Gods beloften hebben al verschillende vervullingen ondergaan met de grootste als de gekomen Jezus Christus en de Heilige Geest, die ook wel Trooster wordt genoemd.

Als een van de laatste dingen wil ik een grote strijd benoemen die ik ervaren heb waarover ik anderen ook meer dan eens hoor spreken. Namelijk de gedachte dat God niet echt van jou kan houden, omdat je niet ‘goed genoeg’ bent of zelfs ‘een puinhoop’ of ‘bedorven’. Ik heb eens de grote angst gehad van God los te raken om de valse/gruwelijke gedachten die ik in mij opmerkte. Ik twijfelde er zelfs aan of ik niet de anti-christen zou kunnen zijn/worden... De duivel maakte gebruik van mijn onzekerheid, maar dan zegt God in Zijn koesterende en overwinnende liefde dit in

Jesaja 49:14-16: "Sion zegt: 'De Heer heeft mij verlaten, mijn Heer is mij vergeten.' Maar kan een vrouw haar zuigeling vergeten of harteloos zijn tegen het kind dat zij droeg? Zelfs al zou zij het vergeten, ik vergeet jou nooit. Ik heb je in mijn handpalm gegrift, je muren staan mij steeds voor ogen.

Vers 15b raakt mij dan nog persoonlijk weer erg diep. Mijn moeder was mij min of meer vergeten. "Had ze maar één moment aan jou gedacht, dan had ze het niet gedaan." Mijn moeder pleegde zelfmoord, was depressief en niet lang geleden was ik bang om net zo te kunnen eindigen als zij. Gods Woorden hebben echter tot mij gesproken, door de Bijbel en door mensen in hun liefdevolle daden. Geen onzekerheid meer, maar diepe bevestiging tot in de doorboorde handen van God geschreven.

Tot slot wil ik aangeven dat ik er nog steeds naar verlang om intiemer met God te worden in zowel Zijn moederlijke als vaderlijke eigenschappen. Waar ik vooral naar verlang is mijzelf met heel mijn hart en ziel bevestigd, verlost en bemind te weten opdat ik mij niet onzeker zal vullen in mijn eigenwaarde door ijdel vertoon, prestaties en/of menselijke, vleeselijke bevestiging. Waar ik nu vooral naar verlang is te genezen van mijn dwangmatigheid die alles zelf wil doen, perfect en eigen zekerheid wil opbouwen/garanderen. Dwangmatigheid die is voortgekomen uit de angst niet te voldoen in mijn zijn (of kind zijn) alleen. Daarin mag ik God voor mij laten zorgen en laten bevestigen.

Aan Gods liefde en genade mogen ik en jij genoeg hebben, daar mogen wij in staan; vastberaden. Zoals al eerder in Psalm 23 genoemd: "*Gij zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over*"...

Laurens

Reactie JW:

Lieve jongen, je bent een geweldige vent: niet 'goed genoeg', niet 'niet goed genoeg', gewoon precies goed, zoals Hij/Zij je geschapen heeft! Dat wil niet zeggen dat er geen ruimte is voor groei: dat beseft je, daar ben je mee bezig en dat zal gebeuren, met God èn met de mensen om je heen die van je houden en je (willen) steunen. Maak ook gebruik daarvan: God bevestigt je als Zijn/Haar kind, wij bevestigen je in die fantastische, enthousiaste kerel die je al bent en nog meer zal worden.

Love,

JW

[1] Maaïke van der Molen, *Moederhart van God*, 1 oktober 2007 bij Aglow Drachten, <http://intouchministries.nl/component/jdownloads/viewdownload/3-overdenkingen/2-moederhart-van-god.html>

[2] Maarten te Hennepe, *Herscheping: 1.8.2 Gods heiligheid en liefde*, http://www.bijbelstudie.org/herscheping/01sr/balans_heiligheid_liefde.htm

[3] M. Tensen, *Wat & Waarom ik geloof*, 2007, p.81

[4] Kerstnachtdienst 24 december 2009, *God als Moeder*, http://www.pkn-sb.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=65:preek014&catid=40:preken&Itemid=59

[5] Ds. L.W. Smelt, *God als moeder (moederdag)*, Nederlands Dagblad, 13 mei 2006, terug te lezen op <http://www.dorpskerkdebilt.nl/inhoud/god-als-moeder-moederdag>

God als Vader

Standaardbeeld

*Is Hij niet uw Vader, die u geschapen heeft,
die u gemaakt heeft en toebereid?
Deuteronomium 32:6c-d, NBG51*

God als Vader is een heel bekend Bijbels concept: zoals hierboven te zien is, was dit al in Deuteronomium genoemd. Jezus Zelf spreekt vaak over de Vader, wat heel sterk tot uitdrukking komt in Johannes 14:6-11:

⁶ Jezus zei: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij. ⁷ Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen, en vanaf nu kennen jullie hem, want jullie hebben hem zelf gezien.' ⁸ Daarop zei Filippus: 'Laat ons de Vader zien, Heer, meer verlangen we niet.' ⁹ Jezus zei: 'Ik ben nu al zo lang bij jullie, en nog ken je me niet, Filippus? Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Waarom vraag je dan om de Vader te mogen zien? ¹⁰ Geloof je niet dat ik in de Vader ben en dat de Vader in mij is? Ik spreek niet namens mezelf als ik tegen jullie spreek, maar de Vader die in mij blijft, doet zijn werk door mij. ¹¹ Geloof me: ik ben in de Vader en de Vader is in mij. Als je mij niet gelooft, geloof het dan om wat hij doet.

Een bijna Babylonische spraakverwarring tussen Jezus en Philippus: Jezus is verweven met Zijn Vader en Philippus lijkt het niet te snappen.

Ik ook niet, eigenlijk...

Scheiding

Mijn ouders zijn gescheiden toen ik zeven was: ik woonde bij mijn moeder en zag mijn vader een dagje in de twee weken. Had ik een band met de man? Amper... Maar ja, ik wist niet beter! Het concept 'vaderliefde' was een ver-van-mijn-bed-show, ik miste een stukje opvoeding zonder te weten wat nu precies.

Bekering

In 1998 ben ik naar Enschede gekomen: daar ben ik (bij Agapè) tot geloof gekomen (vraag maar als je wilt weten hoe) en ging Galaten 4:4-7 in gang:

⁴ [T]oen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon uit, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, ⁵ om hen die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij de aanneming tot kinderen zouden ontvangen. ⁶ Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader! ⁷ Dus nu bent u geen slaaf meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus. (HSV)

Ik ben vrijgekocht, kind van God: dat wilde er nog wel in, maar Vader God, daar kon ik geen fluit mee. Dat ging pas leven toen ik begin 2000 overspannen raakte: daardoorheen heb ik God als liefdevolle Leidsman leren kennen. De eerste glimp van wat een vader is...

Voorbeeld

Ook ging ik langzaam naar Jezus kijken als Grote Broer: al mijn broers, zussen, neven en nichten zijn jonger dan ik dus ook dat kostte wat moeite maar dat heb ik bij Agapè geleerd door oudere leden. Daarmee ging Johannes 15:9-10 leven:

⁹ *Gelijk de Vader Mij heeft liefgehad, heb ook Ik u liefgehad; blijft in mijn liefde.* ¹⁰ *Indien gij mijn geboden bewaart, zult gij in mijn liefde blijven, gelijk Ik de geboden mijns Vaders bewaard heb en blijf in zijn liefde.* (NBG51)

Dat leerde me veel over God als Vader.

De volgende glimpen heb ik meegekregen van vaders van vrienden: hoe zij met hun zoons omgingen, zo intiem, maar ook hoe zij met mij omgingen! Liefdevol, aandachtig, raadgevend, etc. 'Oh, zo werkt dat dus!' Ook de Agapèstafleden uit die tijd zijn voorbeelden geweest van vaders, zowel voor hun kroost als voor mij. Zo leerde ik psalm 89:27 naspreken:

²⁷ *Hy zal my noemen, Ghy zijt mijn Vader: mijn Godt, ende de rotzsteen mijnes heyls.* (SV1637)

Dat wil niet zeggen dat ik het nou helemaal begrijp: dat niet, maar wel zodanig dat ik ervan kan genieten!

Zelf

Nu ben ik zelf papa, grootpa, overgrootpa, oom in allerlei gradaties, kortom 'geestelijk vader' en als ik mijn kind'ren mag geloven tot grote tevredenheid van hen. En zo probeer ik Johannes 15:12-13 in praktijk te brengen:

¹² *Dit is mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijk Ik u heb liefgehad.* ¹³ *Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.* (NBG51)

Dat is mijn doel in het leven geworden: er zijn voor hen die me nodig hebben en die ik kan helpen tot volle wasdom en bloei te komen!

Jan-Willem